

Menekül a csiga az erdőből. Találkozik a rókával.

- Mi van csiga, belőttél, hogy így tepersz?

- Á, dehogy! Itt az APEH, vagyónvizsgálat lesz.

- Na és?

- Hát tudod, nekem is van egy saját házam, az asszonynak is, meg a gyerekeknek is.

Gondolhatod!

Elgondolkodik a róka, majd ő is futni kezd. Találkoznak a gólyával.

Megszólítja a ravaszdit:

- Mi van róka, hova futsz ilyen gyorsan?

- Nem hallottad? Kiszállt az APEH az erdőbe, vagyónvizsgálatra.

- És akkor mi van?

- Hát nekem is drága bundám van, az asszonynak is, a gyerekeknek is. Gondolhatod!

A gólya nagyon csodálkozik, majd kis gondolkodás után magabiztosan rákezd:

- Hát fiúk nekünk ezen a ronda fészken kívül aztán igazán semmink sincs.

Az is mindig össze van szarva, tehát csúnya is, olcsó is - szóra sem érdemes.

Mire a csiga loholás közben visszaszól:

- Nana gólya! Fél év itthon, fél év külföldön - miből?!!

Mi is az a vagyónvizsgálat?

Mostanában gyakran teszik fel nekem a kérdést - magánszemélyek és vállalkozók egyaránt -, hogy ilyen-olyan ügyleteik nem eredményezhetnek-e esetleg egy vagyónvizsgálatot.

Az alábbiakban megvizsgáljuk azokat a szempontokat, amelyek alapján az adóhatóság kiválasztja azokat, akiket jövedelmükkel, vagyonuknak forrásával indokoltnak lát elszámoltatni.

Talán hallottál, olvastál már arról, hogy az állami adóhatóság elnöke minden adóévben (februárig) kibocsátja az ún. ellenőrzési irányelvet. Ebben számszerűen, illetve százalékosan meghatározza az adóhatóság által ellenőrizni kívánt területeket és ezen belül a vizsgálat célját (például az evás vállalkozások gyűjtik-e a beszerzési számlákat), amelyekre az adott évben az APEH fokozottan vagy általánosan ellenőrizni fog.

Természetesen az ellenőrzési típusok tervezett arányszámain belül külön nevesítve szerepelnek a vagyongyarapodási vizsgálatok is.

Az állami adóhatóság az adózókat – a kötelez ően illet őleg a véletlenszerű kiválasztás alapján lefolytatandó ellenőrzéseken túl – célzott kiválasztási rendszerek alkalmazásával választja ki ellenőrzésre. (Az adóhatóság nyilvántartást vezet az ellenőrzésekről, és ebben az adott személy, cég kiválasztásának szempontjait, az ellenőrzés konkrét okát is feltünteti. Sajnos, ezen információkra nem terjed ki az adózó iratbetekintési joga...)

A **célzott kiválasztási rendszerben** – az adózás rendjéről szóló törvényben (90.§.) rögzítettek szerint - az állami adóhatóság

– az adózó által benyújtott bevallások,

– az adatszolgáltatások,

– az adózó adófizetéseit, a részére teljesített kiutalásokat tartalmazó nyilvántartások,

- az adózónál korábban végzett ellenőrzések tapasztalatai, vagy
- más adóhatóságtól, más adózótól szerzett adatok feldolgozásával és egybevetésével választja ki az adózót ellenőrzésre.

Az adóhatóság először is elemzi mindazokat az információkat, adatokat, amelyekhez a kiválasztás során - bevallásokból, adatszolgáltatásból, stb. - hozzájutott.

A vagyonzvizsgálatok esetén – miután vagyongyarapodást vizsgál – áttekinti az adózó által benyújtott valamennyi személyi jövedelemadó bevallást tételesen, jövedelemkategóriánként, majd az itt feltüntetett adatokat összeveti a rendelkezésére álló kifizet ői, munkáltatói kontroll információkkal, illetve az egyéb adatszolgáltatás által közöltekkel.

Az adatok elemzését követi az ún. vizsgálati program összeállítása.

A vizsgálati program az ellenőrzés során a vizsgálandó kérdéseket illetve a jöv őbeni *ellenőrzési cselekményeket*, azok sorrendiségét tartalmazza.

Az **ellen őrzési cselekmények** az alábbiakban foglalhatók össze:

- az adózó nyilatkozatában szerepl ő adatok vizsgálata,
- a bevételek (források) vizsgálata, az alátámasztó dokumentumok ellen őrzése,
- az életvitelre fordított és egyéb kiadások vizsgálata, az alátámasztó dokumentumok ellenőrzése,
- az adóhatóság rendelkezésére álló kontroll és egyéb információk elemzése,
- kapcsolódó vizsgálatok elemzése.

(A következő Hírlevélben a vagyonzvizsgálatok során feltett kérdésekkel foglalkozunk!)

Szuperbruttósítás vagy adóemelés?

A Bajnai-csomag egyik Magyarországon szokatlan megoldása lesz (lehet) majd a az ún. szuperbruttósítás, azaz az az adóztatási mód, hogy a magánszemély adóalapját a munkáltató által utána fizetett járulék is növeli.

Miről is van itt szó, a számok nyelvén?

Jelenleg a munkabért 32%-os (29%TBK, 3% munkaadói járulék) közteher terheli, amit a munkaadó a bruttó bérre vetítve fizet meg a költségvetésbe.

A munkavállaló a bruttó bér 17,5%-át járulékként (egyéni nyugdíj- és egészségbiztosítási járulék, munkavállalói járulék), valamint - az adófizetők becsült átlagos adóterhelését figyelembe véve – 23% személyi jövedelemadót fizet. Ez azt jelenti, hogy 100,-Ft bérből 40,50 Ft levonás után 59,50 Ft marad a dolgozó zsebében. A munkaadó pedig ezen felül 32,-Ft járulékot fizet, minden 100,-Ft-nyi bér után.

2009. II. félévétől a munkáltatói teher várhatóan 5%-ponttal csökken majd – azaz 100,-Ft bér után 27,-Ft közteher terheli a munkaadót, de csak a minimálbér kétszereséig terjedő bruttó bérekre. E feletti bérnél a korábbi mértékű járulékot fizetné a munkaadó. Ellenben a munkavállaló adó- és járulékkerhe változatlanul 40,50 Ft lenne minden 100,-Ft bérre vetítve. A zsebében tehát még mindig 59,50 Ft maradna, bruttó bére minden 100,-Ft-jából.

2010-ben a munkaadó járulékkerhe már a minimálbér kétszeresét meghaladó bérekre is 27%-os

mértékű lesz. A bruttósítás következtében azonban ez a 27% megnöveli a munkavállaló bruttó bérét, azaz 100,-Ft-ból 127,-Ft lesz. A továbbra is a munkaadót terhelő rehabilitációs- és szakképzési hozzájárulás kivételével minden közterhet - mind a munkaadói, mind a munkavállalói terheket.- ebből a megnövelt alapból számítva vonnak le. Azaz a munkavállalót terhelő 17,5% és az eddig a munkaadót terhelő 27% - együtt már 44,5% és az átlagos adóteher (23%) levonásával a nettó bér 100,-Ft-onként változatlanul 59,50 Ft lesz. Ez az eljárás még az adminisztráció egyszerűsödését is eredményezhetné, mivel nem kellene külön a munkaadói és a munkavállalói járulékot, illetve a nyugdíjbiztosítási és egészségbiztosítási járulékot nyilvántartani.

E módszer természetesen azt a változást is szükségszerűen magával hozná, hogy az egyéni (a magánszemélytől levont) nyugdíjjáruléknak van éves maximuma, míg a munkaadót terhelő (jelenleg 24%) járulék alapjának nincs éves felső határa.

A kiszivárogtatott információk szerint egy ún. félbruttósítás is elképzelhető. Ez azt jelenti, hogy a járulékok munkaadó és munkavállaló közti megosztása megmaradna. A jelenlegi 18%-os adókulcs ugyan 15%-ra csökkenne, de ez az adóalap változása miatt nem jelentene adócsökkenést, sőt valójában adóemelést hozna magával, csak szép csendben. Számoljunk csak! Jelenleg 100,-Ft bérből 18% adót vonva, az adó 18,-Ft. Ha a munkaadói járulékokkal – terv szerint 27,-Ft minden 100,-Ft bérré- megemeljük a dolgozó adóalapját – azaz 127,-Ft lesz, ennek 15%-a 19,-Ft! Ha az adójóváírás, illetve más adókedvezményekre vonatkozó szabályok változatlanul maradnak, akkor minden fiskális hókuszpókusz ellenére (vagy éppen miatta) kevesebb marad a munkavállalók zsebében!